

Skolnämnden 2018-03-07
Dnr. SKN 130/18

Verksamhetsberättelse

2017

Skolnämnden

Sammanfattning

Verksamhetsplanen är skolnämndens övergripande anvisning för att styra skolverksamheten så att nationella och lokala mål uppfylls. Utbildningen i Mölnåls förskolor och skolor är bra med goda resultat och kompetent personal. Större barnkullar och få platser i vår verksamhet utgör en av våra stora utmaningar 2017 och framöver.

Hösten 2017 öppnade stadens senaste förskola, Stallbackens förskola. Förskolans verksamhet bygger på tre pelare Musik, Media och Mänskliga rättigheter. De senare pelarna kan också beskrivas vara viktiga pelare för hela verksamheten under 2017. Media som här representeras av en övergripande satsning på leda verksamheten i en digitaliserad värld. Mänskliga rättigheter som motsvarar satsningen på delaktighet och inflytande och inte minst arbetet inom Europeiska socialfondsprojektet FRAMM för mångfald som riktar sig till stadens alla chefer och nyckelpersoner.

Skolresultaten var överlag goda och resultat från elev- och vårdnadshavarens enkät i skola och förskola gav också goda resultat. Utmaningarna under året har varit rekrytering, lokalfrågan, resultat för elever med lägre socioekonomisk status samt personalens vilja eller ovilja att rekommendera Mölnåls stad som arbetsgivare.

Bakgrund och syfte

Av stadens styrprinciper framgår att samtliga nämnder ska upprätta verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser. Planen är en styrande överenskommelse mellan nämnd och förvaltning. Den följs upp i berättelsen som ställs från förvaltning till nämnd.

Uppdrag och organisation

Den kommunala verksamheten ska enligt stadens styrprinciper utvecklas och präglas av framsynt planering och god hushållning samt resultera i en samhällsservice som stämmer väl med kommuninvånarnas behov. Skolnämnden bedömer att verksamheten 2017 väl överensstämmer med dessa styrprinciper. Inför hösten 2017 har skolnämnden fått en ny ordförande och en ny förvaltningschef som tillträdde i augusti.

Året som gått - förvaltningschefens ord

Förbättrade kunskapsresultat för våra elever samt ökad nöjdhet hos medarbetarna i skolförvaltningen är viktigast i utfallet för 2017. När våra elever når goda resultat så är det ett resultat som gläder alla. Vårt huvuduppdrag måste fortsatt vara i fokus. I medarbetarenkäten ser vi ökad nöjdhet hos våra medarbetare. Vi ser också att nöjdheten med ledarskapet ökar, vilket är viktigt med tanke på de satsningar som också gjorts för att stärka ledarskapet inom skolförvaltningen såväl som i staden.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en av våra största utmaningar och konkurrensen mellan närliggande kommuner och fristående verksamheter är stor. Under 2017 har en satsning gjorts på ökade löner för lärare såväl som chefer i skolförvaltningen för att vi ska erbjuda konkurrenskraftiga löner och då framförallt i syfte att behålla kompetent personal, då lönen nu är främsta orsaken till den ökade rörligheten bland lärare. Utöver budgeterade lönesatningar har vi under året haft ökade personalkostnader till följd av en omfattande löneglidning samt volymökningar inom personal, vilket är en stor bidragande orsak till årets ekonomiska resultat.

Vår andra stora utmaning är den växande staden. Vi har under året invigt en ny förskola samt en familjecentral. Vi har dock inte kunnat möta den stora efterfrågan på platser inom barnomsorg som finns bl.a. i Östra Mölnåls. Trots att det planeras för nya enheter ser vi en risk att vårt behov av lokaler inte tillgodoses då staden växer i snabb takt.

Kunskapsresultaten i skolan visar på en variation. Det finns i Mölnåls skolor som presterar väl över riksgenomsnittet, men det finns också de skolor som presterar under. Resultaten samvarierar med socioekonomiska faktorer och elevers bakgrund. Därför behöver likvärdigheten fortsatt stärkas och tidiga insatser prioriteras. Särskild uppmärksamhet behöver riktas till skolor med hög andel elever med låga resultat. Alla barn och elever, oavsett bakgrund eller vilken förskola och skola de går på, ska få goda möjligheter att utveckla kunskaper.

2017 är året också då Kulturgarantin startade. Den finns beskriven nedan.

Viktiga händelser

Nya verksamheter

Under 2017 har två nya verksamheter startats. Familjecentralen Floran i Åby samt Stallbackens förskola även den i Åby. Båda verksamheterna möter ett växande behov inom staden. Stallbackens förskola har profilerat sig mot; musik, mänskliga rättigheter samt informations- och kommunikationsteknik. Stallbacken samverkar med kulturskolan.

Kultur till alla barn och elever

Kulturgarantin startade hösten 2017. Genom Kulturgarantin får alla barn och unga i Mölnåls stad tillgång till kulturupplevelser och eget skapande. I kulturgarantin kommer stadens egna kulturverksamheter att få ansvar för att möta en hel årskurs, för att garantera att alla barn likvärdigt får möta t.ex. stadens stadsmuseum, kulturskolan, bibliotek och Gunnebo slott och trädgårdar.

Uppföljning av verksamhetsplan angivna förutsättningar

Mål och indikatorer pekar på att förvaltningens enheter var klart bättre än medelvärdet för riket och för Göteborgsregionens (GR) kommuner. Detta gäller särskilt resultaten i GR:s elevenkät och vårdnadshavarenkät (Förskola) där vi är bättre än eller ungefär lika med

medelvärde på alla index. I förskolan har vi trygga barn som möts av välkänd personal varje dag. I skolan har vi trygga elever som är mycket nöjda med sin skola som helhet.

Dessutom har vi generellt höga meritvärdena på våra skolor. Vi har mycket goda resultat i årskurs 6 där det främst är pojkarnas resultat som ökar. 2017 hade pojkarna i staden en aning högre resultat än flickorna. Vi tror på våra elever och på våra kompetenta rektorer, förskolechefer, pedagoger m.fl. och förväntar oss att bra resultat föder än bättre resultat. Under 2016 ställdes vi inför en utmaning där personalen sa sig trivas och kände sig utmanade i sitt arbete, men trots det inte var villiga att rekommendera Mölnåls stad som arbetsgivare. Detta har förbättrats 2017 men från låga värden och utgör fortfarande en utmaning.

Mölnåls Vision 2022

Mölnåls är den hållbara staden där alla får chansen. Med mod och kreativitet förstärker vi Västsverige. Så lyder sammanfattningen av Mölnåls vision. En viktig del av visionen är dess tre fokusområden med tillhörande visionsstrategier. Till fokusområdena knyts mål som på kortare sikt ska styra den kommunala organisationen.

Grundläggande värden

Utbildningen har under 2017 utformats i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Verksamheten har verkat för att främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverkat olika former av kränkande behandling. Detta har skett dagligen i verksamheten men också inom ramen för Toleransprojektet och FRAMM. FRAMM arbetar med mångfald i Mölnåls och riktar sig till alla chefer och nyckelpersoner i staden.

Utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och det manifesteras i verksamhetens höga kvalitet.

Arbetet med att göra verksamheten i samtliga förskolor och skolor bra för alla barn och elever oberoende av behov och förutsättningar har både stärkts och försvagats under året. Det innebär bland annat att skillnader mellan pojkars och flickors resultat i skolan har raderats i årskurs 6 men att det ökar i årskurs 9. Glädjande är att skillnaden mellan elever med svensk bakgrund och elever med utländsk bakgrund födda utomlands minskar och för den sistnämnda gruppen är resultaten över medelvärdet för riket. För att stärka likvärdigheten behöver också resultaten stärkas hos gruppen elever med föräldrar med förgymnasial och gymnasial utbildning. Skillnaden mellan denna grupp elever och elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning är något större i Mölnåls än i motsvarande elevgrupper i riket.

Omvärldsperspektiv och förutsättningar

Befolkningsutveckling

Den kommunprognos som presenterats visar på en stadig befolkningsökning på cirka 1 000-1 200 invånare per år. Ökningen beror bland annat på att bostadsutbyggnad planeras på

flera platser i kommunen. Befolkningen i Mölnåls stad är förhållandevis ung i relation till riket och andelen barn och barnfamiljer är högre än i både länet och riket. Under 2013 föddes 711 barn i Mölnåls, 2014 - 732 och 2015 - 719. Minskningen 2015 kom överraskande och var inte aviserad i de tidigare befolkningsprognoserna. Detta visar på den osäkerhet som finns just kring barnafödande och planering av förskoleverksamhet. I nu gällande prognos har antalet födda beräknats till mellan 845-899 årligen mellan 2018-2020.

År	Förskolebarn 1-5 år	Skolbarn 6-15 år
2017	4 203	8 358
2018	4 263	8 501
2019	4 357	8 567
2020	4 511	8 654
2021	4 690	8 725

Ifall prognoserna visar sig stämma väntar en ökning av såväl antalet förskolebarn som skolbarn de närmaste åren. Förändringar i födelsetal kan snabbt ändras och prognosen måste därför följas noga. De stora årskullarna födda runt år 2010 innebär en stor ökning av barn i grundskola och fritidshem de närmaste åren. I den prognostiserade ökningen av antalet barn och elever ingår de nyanlända som har kommit till Sverige den senaste tiden och de som förväntas komma under prognosåren.

Ändamålsenliga lokaler

Befolkningsprognosen får konsekvenser för tillgången på ändamålsenliga lokaler. För att få tillgång till lokaler som är lämpade för dagens och morgondagens verksamhetsbehov behöver relativt omfattande åtgärder genomföras. Det handlar dels om utbyggnad i områden med befolkningsökning på grund av nybyggnation, dels om upprustning och komplettering av äldre lokaler som inte möter dagens tekniska och pedagogiska anspråk. Planering och uppföljning av hur stadens verksamheter kan få ändamålsenliga lokaler redovisas i en lokalresursplan som beslutas av kommunledningen. Den senaste planen innehåller åtta projekt för förskolan och tretton projekt för grundskolan och fritidshemsverksamheten under perioden 2018-2021.

Det är idag ett begränsat antal skolor som har ledig kapacitet och som kan ta emot inflyttande elever. Platsbrister i våra skolor påverkar också det fria skolvalet. Det råder en risk att nämndens behov avseende lokalförsörjning inte kan tillgodoses. Det råder även en brist på platser i förskolan. Detta gäller särskilt i norra, västra och östra Mölnåls. Den långsiktiga planeringen måste kombineras med möjligheten att lösa behov som uppkommer snabbt som till exempel tillfälliga förändringar, evakueringar i samband med olyckor, ombyggnationer etc. Denna flexibilitet blir allt svårare att leva upp till.

Nationella utbildningsreformer

För att vända den negativa skolutvecklingen föreslog regeringen i vårpropositionen år 2015 fyra huvudsakliga inriktningar för den nationella utbildningspolitiken:

1. tidiga insatser
2. mer attraktivt läraryrke
3. alla skolor ska vara bra skolor och
4. att elever i högre utsträckning fullföljer gymnasiet

Det konkreta arbetet med detta redovisas under mål 10.

Rekrytering

Svårigheterna att rekrytera (och behålla) personal till förskola och skola accelererar snabbt. De problem som tidigare identifierats beträffande bristyrken såsom förskollärare och fritidspedagoger, kvarstår. Konkurrensen mellan närliggande kommuner och fristående verksamheter är stor. Andelen årsarbetare inom förskolan med förskoleexamen minskar något i staden men inte i samma storleksordning som i riket som helhet. Vissa geografiskt utsatta områden såsom Lindome är extra utsatta då medarbetare många gånger väljer att arbeta på enheter som går lätt att nå med kollektivtrafik. Problemen med att rekrytera ökar dock även i centrala Mölnådal.

Rekrytering av behöriga är också en utmaning. I vissa ämnen så som engelska och tyska har staden nära 100 procent behöriga lärare medan i spanska, idrott och slöjd är bristen på behöriga lärare påtaglig. Problemet är nationellt.

Mölnådal har fortfarande en förhållandevis hög andel behöriga lärare. 89 procent av Mölnålds stads lärare är behöriga. I riket som helhet var den andelen 82 procent.

Personalomsättningen och lönekostnaderna har ökat markant. Vilket också haft effekter för det ekonomiska utfallet för året.

Tillsyn av Skolinspektionen

Skolinspektionen har under 2017 genomfört tillsyn av Mölnålds stads skolverksamhet. Granskningen har lett till ett vitesföreläggande på en skolenhet samt ett antal förelägganden. När det gäller förskolan och fritidsverksamheten har ingen brist konstaterats. Bristerna har under året åtgärdats och tillsynen har avslutats. Tre skolor har dock fortsatt förelägganden gällande trygghet och studiero.

Vision, varumärke, ledarskap

Skola och förskola är konkurrensutsatta verksamheter och det är av yttersta vikt att attityden till kommunen, till staden och till den egna enheten visar bilden av verksamhet att vara stolt över. Arbetet med att koppla arbetet till Mölnålds vision 2022 pågår kontinuerligt. Glädjande är att medarbetarna är nöjdare 2017 jämfört med 2015. Fortfarande är det en liten andel inom skolan som vill rekommendera Mölnålds stad som arbetsgivare, men å andra sidan är det en stor majoritet som vill rekommendera sin arbetsplats. Av arbetsmiljöfrågorna är möjligheten till återhämtning en utmaning för förvaltningen.

För att skapa och upprätthålla en verksamhet av så god kvalitet att den motiverar medarbetarnas och brukarnas stolthet krävs goda chefer. Arbetet med kompetensutveckling, rekrytering av nya chefer och förbättringar av förutsättningarna för att kunna utföra sitt ledaruppdrag är ständigt i fokus. Förskolechefer och rektorer ska ha möjlighet att leda sin

verksamhet genom en djup förståelse för sitt uppdrag och väl utvecklade stödfunktioner i form av administrativt stöd, ekonomiskt stöd och annat stöd. Den ledarplatsform som utformats de senaste åren beskriver vilka kriterier för gott ledarskap som fastlagts i Mölnåls stad. Under slutet av 2016 och under 2017 utvärderas samtliga chefers ledarskap med hjälp av ett så kallat 360-gradersverktyg. Undersökningen gav överlag ett gott betyg till förvaltningens chefer. Det är inte så stor skillnad i hur cheferna själva uppfattar sin kompetens och hur andra uppfattar den. Medarbetarna och kollegorna skattar genomgående chefernas kompetens högre än chefen själv gör medan chefernas närmsta chef har i stort sett samma uppfattning som chefen själv.

Nyanlända elever

Den ökade andelen nyanlända elever har ändrat förutsättningarna för förskolornas och skolornas arbete, men är idag en del av vardagen och organisationen är väl utformad för att ta hand om dessa elever. Kunskapsresultaten för våra nyanlända elever har också förbättrats och är idag över genomsnittet för riket.

Strategier och satsningar

Målsamordning och annat samarbete

Skolförvaltningen samverkar med övriga förvaltningar i olika frågor. Ett formaliserat samarbete finns mellan skolförvaltningen, social- och arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Kulturskolan och kulturgarantin utgör en tydlig brygga mellan förvaltningars arbete. Dock har skolförvaltningen svårigheter att samverka med övriga förvaltningar på grund av att en liten förvaltningsorganisation har svårt möjliggöra representation i alla samverkansorgan.

Samverkan sker också i flera fall på enhetsnivå t.ex. mellan Skolförvaltningen och Serviceförvaltningen på Stallbackens förskola där måltidspedagogerna har en viktig funktion i förskolans verksamhet.

Lokal- och fastighetsfrågor är viktiga inom skolförvaltningen. Under året har flera projekt pågått där samverkan har varit väsentligt för att alla intressen ska tillgodoses.

Skolförvaltningens förvaltningschef är målansvarig för kommunfullmäktigemål nr 6 som handlar om elever och deras resultat. Som målet utformats upplever flera nämnder svårigheter att bidra till arbetet. Samverkan sker med de nämnder och förvaltningar som prioriterat detta KF-mål.

Omfattande nationella satsningar

Lärarlönelyftet – 16,2 mnkr

Lärarlönelyftet syftar till att höja lönerna för särskilt kvalificerade lärare, förskollärare eller fritidspedagoger. Målet med bidraget är att höja läraryrkets attraktionskraft och därigenom förbättra resultaten i skolan. I Mölnåls stad har lyftet inneburit höjda löner hos vissa lärargrupper vilket skapade en klyfta mellan lärare som fick ta del av lyftet och de som blev

utan. Upplevelsen hos lärare som blev utan är att det var en orättvis fördelning. Flera rektorer påpekar att lyftet skapat dålig stämning på skolan.

Lågstadiesatsningen – 13,4 mnkr

Bidraget syftar till att anställa mer personal i de lägre årskurserna och ge lärare i förskoleklass och årskurs 1-3 mer tid för varje elev. Detta innebar att lärare och specialpedagoger anställdes 2016. 2017 har bidraget gått till löner för dessa.

Kvalitetssäkrande åtgärder – 3,7 mnkr

Kommuner som har maxtaxa kan ansöka om statsbidrag till kvalitetssäkrande åtgärder. Statsbidraget fördelas årligen och är till för åtgärder inom förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Bidraget har bidragit till en kompetenshöjning bland förskollärare, fritidspedagoger och barnskötare.

Mindre Barngrupper i förskolan – 8,6 mnkr

Statsbidrag söks av huvudmän för att minska barngruppernas storlek i förskolan alternativt motverka en planerad höjning. Barn i de yngre åldrarna har prioriterats. Bidraget innebar att barngrupperna minskade under våren 2017, men på grund av andra orsaker avtog denna minskning och barngruppernas storlek kom åter igen att öka under hösten.

Karriärtjänster – 7,7 mnkr

Bidraget ska användas till att täcka löneökningar för förstelärare och lektorer. För bidragsåret 2016/17 har Mölnåls en bidragsram på 7 735 000kr, det motsvarar 91 tjänster. I nuläget tillfaller 6 tjänster utbildningsförvaltningen. Bidraget har medfört att Mölnåls stad har relativt många förtelärare och som medverkar till att skapa en bild av Mölnåls stad som attraktiv arbetsgivare.

Fritidshemssatsningen – 3,9 mnkr

Statsbidraget ska gå till kostnader för att utöka personalstyrkan fritidshemmet i förhållandet till antalet elever. Om bidraget har haft avsedd affekt att minska barngrupperna på fritidshemmen återstår att utvärdera.

Maxtaxa – 19,6 mnkr

Skolverket ger statsbidrag till kommuner som kompensation för att de har maxtaxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Bidraget är 2,8 mnkr lägre än under år 2016. Tillsammans med de ökade personalkostnaderna som förklaras av brist på utbildad/behörig personal och rådande marknadskrafter påverkar detta verksamhetens förutsättningar.

Övriga statsbidrag:

Specialpedagoglyft – Mölnåls har sökt för 77 lärare och 10 handledare. Bidraget ska underlätta och stärka lärarnas deltagande i kompetensutvecklingsinsatser inom specialpedagogik eller på annat sätt arbeta med att utveckla den specialpedagogiska kompetensen. Bidraget kommer att nyttjas under 2018.

Arbetsmiljö och skolutveckling

Under 2017 har arbetet med arbetsmiljöfrågor och skolutveckling varit i särskilt fokus. En intervjuundersökning genomfördes bland lärare för att förstå varför lärare i mindre utsträckning vill rekommendera Mölnåls stad som arbetsgivare. En del av slutsatserna är att det till viss del råder otydlighet vem som är arbetsgivare förutom den enskilda skolan, ett vi-och-dom-tänkande där dom (förvaltningen, nämnden) upplevs som frånvarande, saknas tydlig information (se mer om detta under mål 10 nedan).

Åtgärder för att stärka ledarskapet

Förskolechefer och rektorer ska ha möjlighet att leda sin verksamhet genom en djup förståelse för sitt uppdrag och väl utvecklade stödfunktioner när det gäller administration, ekonomi och juridik. Under året har modellen för systematiskt kvalitetsarbete förtydligats och rapportering sker nu flera gånger per år. Erfarenheterna är än så länge positiva.

Hösten 2016 startade också en omfattande kompetensutvecklingsinsats för alla Mölnåls chefer i MR – Mänskliga rättigheter. Projektet kallas FRAMM vilket står för "För Arbete och Mångfald i Mölnåls". Detta arbete har intensifierats under 2017 med flera sammankomster med rektorer och förskolechefer, men även med förvaltningens ledningsgrupp.

Skolförvaltningens chefer har under året fortsatt med den kompetensutveckling som påbörjats inom området "ledarutveckling". Särskilda utbildningsinsatser för våra biträdande rektorer har påbörjats.

Åtgärder för att alla elever ska nå kunskapskraven

Skolförvaltningens handlingsplan sätter fokus på att alla elever måste delta i undervisningen för att full måluppfyllelse ska uppnås. Arbetet med att förebygga och stoppa elevers höga frånvaro är prioriterat och sker på alla skolor. Sedan Fässbergsskolan öppnade finns flertalet av de elever med hög problematisk frånvaro vid denna enhet. Det gör att en särskild satsning vid denna enhet når många. Tanken är också att erfarenheterna sedan kan användas vid andra enheter.

En grupp elever som har svårt att uppnå kunskapskraven är elever som nyligen kommit till Sverige. Glädjande är dock att resultaten hos denna grupp elever förbättrats betydligt under 2017. Elevgruppen hade högre resultat än snittet för riket.

I övrigt har arbetet med att skapa förutsättningar för att alla elever ska kunna ta del av den undervisning som bedrivs genom anpassade pedagogiska metoder och hjälpmedel fortsatt under 2017. Här är förvaltningens digitalisering en viktig kugge. Tanken är att skapa en förskola och skola som är anpassad till en digitaliserad värld. Alla chefer påbörjade under hösten 2017 en satsning på att leda digitalisering med syfte att stärka rektorer och förskolechefer och ge dem verktyg för att leda arbetet med digitalisering på sina enheter.

Utveckling grunduppdrag

Inkludering och attraktiva förskolor och skolor

Inför 2017 har nämnden tydliggjort uppdraget att skolan är till för alla elever. Som redan nämnts är det glädjande att konstatera att elever med utländsk bakgrund, födda utomlands har förbättrats sina resultat sedan 2016 och ligger nu klart över medelvärdet för riket. Skillnaden mellan elever med olika socioekonomiska förutsättningar är dock fortfarande betydande. Samtidigt ser vi att skillnaden mellan pojkers och flickors resultat i årskurs 9 ökar. Dessa tre utmaningar är fortsatt i fokus.

Särskilda uppdrag från fullmäktige

I samband med beslutet om utgiftstak har fullmäktige lämnat ett antal uppdrag till nämnderna. Denna budgetskrivelse ska enligt anvisningarna omfatta en redovisning av dessa uppdrag.

Genom förändrade arbetssätt ska tillgängligheten till Kulturskolan öka

Utifrån att Kulturskolan inte når tillräckligt många barn från alla olika socioekonomiska och kulturella bakgrunder, har Kulturskolan startat försöksverksamhet tillsammans med grundskolan genom tillgänglighetsprojekt på Katrinebergskolan och Västerbergskolan. Genom att skapa en verksamhet för alla barn i en årskurs, säkerställs att alla barn får vara med i Kulturskolan och uppleva något de kanske inte visste fanns. Tanken är sedan att barnens familjer får genom denna verksamhet kännedom om Kulturskolan som i sin tur får möjligheter till föräldrakontakter som inte finns idag. Alla barn i årskursen inkluderas och barnens olika bakgrunder och förutsättningar är våra tillgångar. Flera av föräldrarna har uppskattat dessa projekt men deras barn söker sig ändå inte till Kulturskolan eftersom föräldrarna anser att det är för dyrt. Under 2017 infördes en kulturgaranti som innebär att staden garanterar att samtliga elever i en årskurs får ta del av minst en kulturupplevelse per läsår och på så sätt garantera att alla barn och unga i Mölnåls stad ska få likvärdig tillgång till kultur.

Toleransprojektet ska utvecklas

Under året har förvaltningen undersökt hur Toleransprojektet kan utvidgas. Slutsatserna är att projektet kommer att vidgas till ytterligare en enhet under 2018.

Ekonomi och volymer

Resultat jämfört med kommunbidrag

Resultatet för helåret är -5,8 mnkr. Det motsvarar ett underskott på 0,4 procent av den totala budgetomslutningen. Alla kommunbidragsområden utom kulturskolan redovisar underskott gentemot budgeten. Störst underskott finns inom kommunbidragsområdet grundskola och fritidshem uppgående till 2,9 mnkr. De egna skolenheterna redovisar ett totalt underskott på 8,6 mnkr. Kostnaden för köpta platser har överstigit budgeten med 8,4 mnkr.

Kommunbidragsområdet förskola och pedagogisk omsorg redovisar ett underskott på 1,1 mnkr. Här har de egna bedrivna verksamheterna ett totalt underskott på 11,5 mnkr. Antalet barn var drygt 80 färre än budgeterat, vilket bidragit till lägre kostnader för köpta platser. Andelen som väljer extern utförare fortsätter att öka. Ökningen uppgick till en procentenhet och ligger nu på 15,3 % av alla barn.

Att de egna enheterna inom grundskola och förskola har svårt att hålla sina budgetar beror främst på den löneglidning som skett i spåren av bristen på behörig personal och den ökade rörligheten som skett inom personalgrupperna. Samtidigt har antalet anställda ökat mer än den volymökning som skett mellan åren. För förskolans del handlar det även om att uppräkningsen av barnpengen varit låg de senaste åren och att tilldelat statsbidrag för minskade barngrupper sänkts från halvårsskiftet 2017.

Kommunbidragsområdet Nämnd och administration redovisar ett underskott på 1,1 mnkr, grundskolan ett underskott på 0,7 mnkr medan kulturskolan redovisar ett nollresultat.

Intäktsutveckling

Årets intäkter ökade med 0,6 mnkr eller 0,3 procent jämfört med föregående år. Intäktslaget avgifter steg med 1,9 mnkr, vilket nästan helt förklaras av ökade barnomsorgsavgifter. Bidragen minskade med totalt 2,7 mnkr främst beroende på lägre statsbidrag från Migrationsverket på 2,3 mnkr. Färre asylsökande elever i stadens skolor har medfört att bidraget från Migrationsverket minskat. Momsbidraget för barn och elever som går i fristående verksamhet har också ökat något. Övriga intäkter har ökat med 1,4 mnkr. Intäkterna från andra kommuner för sålda platser inom grundskola och fritidshem har ökat med 2,1 mnkr.

Kostnadsutveckling

Nämndens kostnader ökade med 77,0 mnkr eller 5,4 procent jämfört med föregående år. Materialkostnaderna minskade med 5,7 mnkr. Av detta avser 1,8 mnkr böcker och facklitteratur. Personalkostnaderna ökade med 63,5 mnkr eller 7,5 procent. Den ordinarie lönerrevisionen förklarar ungefär 26 mnkr. Kvarvarande förändring är främst löneglidning med anledning av bristen på behörig personal, personalförstärkningar inom fritidshemsverksamheten med anledning av nytt statsbidrag från halvårsskiftet år 2016 samt lärarlönelyftets införande från halvårsskiftet 2016. Antalet elever har också ökat, vilket ökat behovet av mer personal. Lokalkostnaderna har ökat med 4,0 mnkr mellan åren. Detta beror främst på ökade hyreskostnader. Kapitalkostnaderna minskade med 0,3 mnkr. Övriga kostnader har ökat med 15,5 mnkr eller 4,4 procent. Störst är kostnadsökningen för barn och elever i extern verksamhet som har ökat med 13,2 mnkr. Den främsta förklaringen är att antalet köpta platser inom förskola, grundskola och fritidshem ökat med ca 30-35 platser vardera. Dessutom har en viss prisökning skett. Interna köp av måltider, städ och vaktmästeritjänster har ökat med 3,8 mnkr. I övrigt har kostnaden för leasing av datorer minskat och licensavgifterna ökat med ca 2,0 mnkr vardera.

Investeringar

Nämndens nettoinvesteringar uppgick till totalt 10,4 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget på 7,1 mnkr. Inköpen fördelades på möbler 4,1 mnkr och övriga inventarier 6,3 mnkr. Bland övriga inventarier finns lekredskap och solskydd för skolor och förskolor. För en del utemiljöer har statligt stöd sökts från Boverket. Det gäller utemiljöerna på Glasbergsskolan och Hällesåkersskolan.

RESULTATRÄKNING				
mnkr	2017	2016	2015	
Avgifter	67,8	65,9	64,1	
Bidrag	92,6	95,3	55,1	
Övrigt	26,8	25,4	22,1	
Summa intäkter	187,2	186,6	141,4	
Material	-19,2	-24,9	-13,5	
Personal	-914,7	-851,2	-799,1	
Lokaler	-177,3	-173,3	-164,3	
Kapitalkostnader	-9,0	-9,3	-9,5	
Övrigt	-369,8	-354,4	-335,0	
Summa kostnader	1 490,0	-1 413,1	-1 321,4	
Verksamhetens nettokostnader	1 302,8	-1 226,5	-1 180,0	
Kommunbidrag	1 297,0	1 241,8	1 181,4	
Årets resultat	-5,8	15,3	1,4	
Varav beviljat nyttjande eget kapital/särskilt godkännande	-	-	-4,0	
DRIFTREDOVISNING				
mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Förskola, pedagogisk omsorg	329,0	-731,6	401,5	-1,1
Grundskola, fritidshem	570,6	-1 381,2	807,7	-2,9
Grundsärskola	22,7	-57,0	33,6	-0,7
Kulturskola	11,9	-28,1	16,2	0,0
Nämnd, administration m.m.	0,9	-40,0	38,0	-1,1
Summa	935,1	-2 237,9	1 297,0	-5,8
INVESTERINGSREDOVISNING				
mnkr	2017	2016	2015	
Nettoinvesteringar	-10,4	-12,1	-5,0	
Budgeterade nettoinvesteringar	17,5	15,0	8,5	
Differens	7,1	2,9	3,5	

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

VOLYMMÅTT

	2017	Budget 2017	2016
FÖRSKOLA, PEDAGOGISK OMSORG			
Antal barn folkbokförda i Mölndal			
Familjedaghem	288	367	325
varav köpta platser	24	35	28
Förskola	3 475	3 478	3 473
varav köpta platser	550	515	517
Antal öppna förskolor	5	4	4
GRUNDSKOLA, FRITIDSHEM			
Antal elever folkbokförda i Mölndal			
Förskoleklass	853	879	879
Grundskola	7 385	7 338	7 151
varav köpta platser	1 004	975	971
Fritidshem	3 877	3 952	3 877
varav köpta platser	329	295	305
GRUNDSÄRSKOLA			
Antal elever bokförda i Mölndal			
Grundsärskola	70	82	72
varav köpta platser	6	8	6
KULTURSKOLA			
Antal elever folkbokförda i Mölndal			
Betalande elever inklusive orkester	2 309	2 300	2 297

ANDRA INDIKATORER AV SÄRSKILT INTRESSE

	2017	2016	2015
FÖRSKOLA, PEDAGOGISK OMSORG			
Antal barn per årsarbetare inom förskolan, kommunal regi			
Mölndal	-	5,2	6,2

GR	-	5,2	5,5
Riket	-	5,2	5,3
Andel inskrivna barn i familjedaghem av samtliga barn i åldrarna 1-5 år, procent			
Mölnådal	-	6	7
GR	-	3	3
Riket	-	2	2
Kostnad per inskrivet barn i pedagogisk omsorg all regi, tkr			
Mölnådal	-	109,0	104,3
GR	-	141,7	130,2
Riket	-	119,0	123,2
GRUNDSKOLA, FRITIDSHEM			
Andel elever som når målen i årskurs 9 samtliga ämnen, kommunal regi, procent			
Mölnådal	80	82	78
GR	74	79	79
Förortskommuner	79	81	81
Riket	70	76	75
Antal elever per lärare (heltidstjänster)			
Mölnådal	-	13,6	13,5
GR	-	12,7	12,8
Förortskommuner	-	13,2	13,2
Riket	-	11,8	12,2
KULTURSKOLA			
Tillgänglighet, andel av sökande som får plats på kurser valda i första hand, procent			
Mölnådal	44	36	49
Kostnad per invånare 7-15 år, tkr			
Mölnådal	-	2,5	2,4
GR	-	2,6	2,5
Riket	-	2,7	2,7
GRUNDSÄRSKOLA			
Kostnad per elev exklusive skolskjuts, tkr			
Mölnådal	-	524	477

GR	-	503	509
Riket	-	457	433

Måluppfyllelse

En hållbar stad där vi växer och mår bra

Mölnåls växer och vi blir fler. Unga människor söker sig till Mölnåls för att leva och bo. Här kan du styra dina livsval och nå din fulla potential. Alla får chansen. Här finns attraktiva bostäder och en grön livsmiljö. Smidiga kommunikationer gör det enkelt att besöka Mölnåls och att leva här. I Mölnåls blomstrar både stad och land. Visionsstrategier: Vi bygger attraktiva bostäder som främjar en blandning av människor och som möter bostadsbehoven hos olika generationer. Mölnåls utvecklar bra och attraktiva skolor där trygga elever når höga och jämna skolresultat. Tillsammans tar vi ett gemensamt ansvar för att barn och unga är delaktiga och mår bra. Vi verkar för en utveckling av Mölnåls som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart.

Fullmäktigemål

2. Andelen Mölnålsbor som upplever trygghet och god hälsa ska öka

---

Bedömning   Kommentrar

Ej utvärderat	Under 2017 konstruerades den regiongemensamma enkäten för GR (med undrantag för årskurs 2) om och anpassades till Skolinspektionens skolenkät. Det innebär att frågorna konstruerades om och att sammanställningen av resultat ändrades. Dessutom kommer enkäten från och med 2017 inte att skickas ut till årskurs 8 utan till årskurs 9. Detta gör att det inte är möjligt att ange några värden på flera av Skolnämns indikatorer för målet. Det kan dock konstateras att upplevelsen att inte må bra ökar. Det är färre som ställer sig positiva till påståendet att Jag mår bra än 2016. För årskurs 2 var nedgången liten, en procentenhet, medan nedgången för årskurs 5 var 10 procentenheter. I årskurs 9 var den andelen 75 procent. Det är oroväckande och något som kommer att ha särskilt fokus framöver.
---------------	--

Nämndmål

Andelen barn och elever som upplever en god lärmiljö med trygghet, trivsel och välbefinnande ska öka.

Bedömning   Kommentrar

Ej	Hälsan hos stadens barn har en negativ trend. Andelen elever som i årskurs 9
----	--

---

utvärderat håller med om påståendet Jag mår bra var 2017 75 procent. Majoriteten av dessa elever svarade på frågan även 2016. Då var den andelen 84 procent. En nedgång med 9 procentenheter. Stora krav ställs på eleverna i skolan, i familjen, på sociala medier etc. Det är också stor skillnad mellan könen där andelen flickor som mår dåligt är betydligt högre än hos pojkarna. Andelen flickor i årskurs 9 som håller med om påståendet Jag mår bra var 2017 72 procent. Motsvarande andel för pojkarna var 84 procent. Vi ser också, se mål 6 nedan, att skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat ökar.

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Nivå 2017	Nivå 2018	Nivå 2019	Utfall 2017
SKN Andel elever som svarar att de mår bra åk 2	Alla			96%	97%			95%
SKN Andel elever som svarar att de mår bra åk 5	Alla			93%	94%			87%
SKN Andel elever som svarar att de mår bra åk 8	Alla			84%	85%			i.u.
SKN Andel som trivs i skolan åk 2	Alla	95%	92%	94%	95%			94%
SKN Andel som trivs i skolan åk 5	Alla							i.u.
SKN Andel som trivs i skolan åk 8	Alla	92%	93%	92%	93%			i.u.
SKN Andel som är trygga i skolan åk 2	Alla	96%	94%	96%	97%			96%
SKN Andel som är trygga i skolan åk 5	Alla	97%	97%	94%	95%			i.u.

SKN Andel som är trygga i skolan åk 8	Alla	96%	98%	97%	98%			i.u.
SKN Föräldrar som svarar att mitt barn trivs och är tryggt i förskolan	Alla	97,0	97,0		98,0			i.u.
SKN Föräldrar som svarar att mitt barn trivs och är tryggt i pedagogisk omsorg	Alla	99,0	99,0		100,0			i.u.

Fullmäktigemål

6. Varje barns potential ska tidigt tas till vara så att fler får förutsättningar för goda livsvillkor. De samlade skolresultaten ska förbättras samtidigt som fler får godkänt i alla ämnen.

Bedömning	Kommentar
Delvis uppfyllt	<p>Resultaten för LUPP-undersökningen var i skrivande stund ännu inte publicerade. Men med resultaten för mål 2 i åtanke förväntar vi oss inte att ungas hälsa har blivit bättre sedan senaste LUPP-undersökningen 2013. I övrigt når vi målen för två av tre indikatorer kopplat till kunskapsresultaten. Resultaten i årskurs 9 är svagt negativa när alla elever ingår i urvalet. Skolverket och SKL anser för jämförbarhetens skull att gruppen nyanlända och elever okänd bakgrund ska tas bort ur urvalet. I det fallet ökar andelen som uppnår kunskapskraven i alla ämnen från 82 procent till 84 procent. Det genomsnittliga meritvärdet (16 ämnen) har minskat med en poäng. Sedan 2015 beräknas meritvärdet dock utifrån 17 ämnen och då ökar det samlade meritvärdet för staden från 236 till 238 poäng. Med andra ord så är bilden av staden samlade resultat för årskurs 9 inte helt entydig. Tydligt är dock att andelen som klarar alla delproven i årskurs 3 går ned 2017. Det är dock så att det går ned med ungefär lika mycket i riket som helhet och bedömningen är att proven var svårare 2017 än 2016.</p>

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Nivå 2017	Nivå 2018	Nivå 2019	Utfall 2017
SKN Genomsnittligt meritvärde åk 9, totalt	Alla	218	221	227	221	221		223
SKN Kunskapskrav, godkända i alla ämnen i åk 9	Alla	79%	78%	82%	79%	79%		80%
SKN Andel som klarat alla delprov för ämnesproven i årskurs 3	Alla	80%	80%	78%	82%	82%	82%	76%
Unga som uppger att de har god hälsa, årskurs 8	Alla							
Unga som uppger att de har god hälsa, årskurs 8	Kvinnor				72%			
Unga som uppger att de har god hälsa, årskurs 8	Män							
Unga som uppger att de är nöjda med livet, årskurs 8	Alla							
Unga som uppger att de är nöjda med livet, årskurs 8	Kvinnor				83%			
Unga som uppger att de är nöjda med livet, årskurs 8	Män							

Nämndmål

Varje barn ska efter sina förutsättningar nå bästa möjliga utbildningsresultat.

Elevnärvaren ökar.

Bedömning	Kommentar
Delvis	Resultaten för GR-enkäten är på samma grunder som nämns under mål 2 inte med här. Kunskapsresultaten är utfallet mycket bra för årskurs 6 medan

uppfyllt kunskapskontrollen i årskurs 2 visar att resultaten gått ned något. Resultaten i årskurs 6 visar en svag ökning för flickorna medan pojkarna ökar sina resultat med 6 procentenheter. Pojkarna går därmed förbi flickorna med 0,1 procentenhet. Skillnaderna mellan enheterna är dock fortfarande stora.

Vad gäller närvaron i våra skolor så är den stabilt på 93 procent. Ser vi på den icke-anmälda frånvaron är den 2017 0,9 procent. Här är det stora skillnader mellan enheterna något som kommer att vara ett särskilt fokus under 2018.

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Nivå 2017	Nivå 2018	Nivå 2019	Utfall 2017
SKN Kunskapskrav, godkända i alla ämnen i åk 6	Alla	83%	84%	83%	89			87%
SKN Kunskapskrav, godkända i alla ämnen i åk 6	Kvinnor	89%	85%	86%				87%
SKN Kunskapskrav, godkända i alla ämnen i åk 6	Män	79%	82%	81%				87%
SKN Kunskapskontroll i svenska och matematik i åk 2	Alla		91	95	96			91
SKN Kunskapskontroll i svenska och matematik i åk 2	Kvinnor			95				92
SKN Kunskapskontroll i svenska och matematik i åk 2	Män			95				91
SKN Andel som anser att lärarna tar hänsyn till mina behov och förutsättningar åk 5	Alla	94%	93%	89%	90%			i.u.
SKN Andel som anser att lärarna tar hänsyn till mina behov och förutsättningar åk 8	Alla	82%	84%	80%	81%			i.u.
SKN Föräldrar som svarar att	Alla	93,0	94,0		95,0			i.u.

mitt barn i förskolan känner stimulans, utmaning och stöd							
SKN Föräldrar som svarar att mitt barn i pedagogisk omsorg känner stimulans, utmaning och stöd	Alla	94,0	94,0		95,0		i.u.
SKN Elevnärvaro	Alla	93%	93%	93%	94%		93%

Fullmäktigemål

7. Mölnålsbornas möjlighet att påverka frågor som rör deras vardag ska öka.

Bedömning	Kommentar
Delvis uppfyllt	Delaktighet och inflytande har varit ett prioriterat arbete för stadens förskolor och skolor under 2017. Stora satsningar görs för att öka intresset för klassråd, elevråd och brukarråd. Men det finns också andra goda exempel på hur man praktiskt arbetar med delaktighet och inflytande. På flera skolor arbetar man t.ex. med elevledda utvecklingssamtal och inom förskolan arbetar man aktivt med att öka inflytande inom alla förskolans verksamheter så som lunchen t.ex. som på flera enheter inte serveras på tallrik längre utan barnen får själv välja. Detta ökar känslan av delaktighet och minskar dessutom matsvinnet på förskolan.

Nämndmål

Skolan ska ta tillvara barns, elevers och vårdnadshavares engagemang och idéer för att utveckla verksamheten.

Bedömning	Kommentar
Ej utvärderat	Resultaten för GR-enkäten är på samma grunder som nämns under mål 2 inte med här. Under 2017 hade förvaltningen delaktighet och inflytande som tema för sitt arbete bland annat i kvalitetsdialoger. Även om vi inte kan jämföra med tidigare resultat i GR-enkäten så är resultaten för årskurs 2 och 5 2017 över medelvärdet för GR och för årskurs 9 en procentenhet under medelvärdet. Även i enkäten som skickas till förskolans vårdnadshavare är stadens samlade resultat högre än medelvärdet för GR. Bedömningen är att 2017 års satsning på

---

delaktighet och inflytande har gett positiv effekt.

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Nivå 2017	Nivå 2018	Nivå 2019	Utfall 2017
SKN Andel som svarar positivt på frågor kring delaktighet och inflytande åk 2	Alla	89%	88%	88%	89%			i.u.
SKN Andel som svarar positivt på frågor kring delaktighet och inflytande åk 5	Alla	84%	85%	78%	79%			i.u.
SKN Andel som svarar positivt på frågor kring delaktighet och inflytande åk 8	Alla	61%	70%	61%	62%			i.u.
SKN Föräldrar som svarar att mitt barn i förskolan har inflytande	Alla							i.u.
SKN Föräldrar som svarar att mitt barn i pedagogisk omsorg har inflytande	Alla							i.u.
SKN Föräldrar som svarar	Alla	94,0	94,0		95,0			i.u.

att de har möjlighet att påverka i förskolan								
SKN Föräldrar som svarar att de har möjlighet att påverka i pedagogisk omsorg	Alla	100,0	100,0		100,0			i.u.

Fullmäktigemål

8. Mölnådal's miljö- och klimatarbete ska stärkas för att tillförsäkra Mölnådal'sborna en hälsosam och god miljö.

Bedömning	Kommentar
Delvis uppfyllt	<p>Under året har förvaltningens miljösamordnare aktivt arbetat med målet i både förskola och skola. Bedömningen är att arbetet med KF-målen fungerar även om engagemanget kunde varit bättre.</p> <p>Under 2017 har följande aktiviteter utförts för att nå måluppfyllelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Film om friska miljöer i förskolor. • Film om källsortering. • Rutiner för källsortering samt all övrig dokumentation som stöd för arbete med miljömål i förskola/skola samlas på ett ställe och delas med alla chefer och miljöombud. • Påbörjad kommunikationspaket/guide för källsortering, avstannar till projektet Källsortera Mera är klart. • Redigerad/uppdaterad guide Friska miljöer förskolor Mölnådal. • Blogg för hållbar utveckling på Pedagog Mölnådal. <p>Utbildningsinsatser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Januari - förskolor och skolors miljöombud kallas till möte med SEF, TEF, SKF som berättar om årets prioriterade områden. • Maj - Grön Flagg. • September - Källsortering. • November - Grön Flagg <p>Föreläsningar/extern:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10/10- Workshop om FN:s nya klimatmål Globala målen och Agenda 2030. • 17/10- Hygienutbildning för förskola- HYFS • 22/11- Utbildning Friska miljöer på fritidshemmen och nya förskolechefer(miljömål 8).

Nämndmål

Miljöfarliga ämnen i förskolor och skolor minskar.

Förskolors och skolors miljöarbete stärks.

Bedömning   Kommentar

Ej uppfyllt   Andelen enheter med miljöcertifiering går ned under 2017. Andelen förskolor går ned något medan andelen skolor går från 26 procent till 17 procent. Det finns felmarginaler här eftersom Stiftelsen Håll Sverige rent som hanterar Grön flagg omarbetar sina verktyg för certifiering vilket innebär att de inte kan lämna ut en komplett lista över enheter med grön flagg. Det är dock oavsett denna felmarginal inte fler enheter med miljöcertifiering 2017 än 2016. Flera enheter har under året bytt rektor vilket har sinkat planerna för certifiering. Andra tidskrävande aktiviteter så som merarbete som Skolinspektionens inspektion medfört, har också varit bidragande till att planer för miljöcertifiering inte kommit till stånd.

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Nivå 2017	Nivå 2018	Nivå 2019	Utfall 2017
SKN Andel förskolor som har hållbarhetscertifiering	Alla		76%	74%		76%		63%
SKN Andel skolor som har hållbarhetscertifiering	Alla		50%	26%		50%		17%

Internt fokus

Fullmäktigemål

10. Mölnåls stads attraktivitet och tydlighet som arbetsgivare ska stärkas.

Bedömning   Kommentar

Uppfyllt   Medarbetarenkätens resultat 2017 var uppmuntrande för Skolförvaltningen. Index för hållbart medarbetarengagemang ökade med två procentenheter.

Överlag har Skolförvaltningen högre resultat än medelvärdet för staden, med några få undantag. Vi ser dock utmaningar vad gäller personalens tid för återhämtning och rekommendera Mölnådal's stad som arbetsgivare. Under 2017 genomfördes en intervjuundersökning bland skolans personal för att förstå vad som ligger bakom oviljan att rekommendera Mölnådal's stad som arbetsgivare. Slutsatserna var att det var otydligt vem som var arbetsgivare förutom sen skola där man arbetar (och den rekommenderar man gärna, detta bekräftas i 2017 års medarbetarenkät), det finns ett vi och dom tänkande där dom är förvaltningsledning och politiker som upplevs som långt ifrån personalens verklighet, och man upplever att informationen var knapp.

På frågan om tid för återhämtning finns en stor okunskap om vad som avses med återhämtning och när denna ska ske.

Under året har flera åtgärder genomfört av enheterna i syfte att skapa en attraktiv arbetsplats. De vanligaste åtgärderna är:

- Kollegialt lärande – att skapa tid och möjlighet (t.ex. lokal) för kollegialt lärande skapar inte bara en god förståelse bland lärarna för varandra vardag, glädjeämnen, och utmaningar, utan skapar också god grund för goda resultat.
- Personalen delaktiga i lönekriterier – åtgärden skapar delaktighet i arbetet med lönesättning, en förståelse för avvikelser och en förankring av löneprocessen. Det skapar i sin tur en god stämning på arbetsplatsen.
- Sociala aktiviteter – sociala olika typer av sociala aktiviteter ökar känslan av att tillhöra ett sammanhang och därmed ett bättre arbetsklimat.
- Sprida goda exempel – med hjälp av goda exempel skapar vi en bild av en fungerande arbetsplats med spännande processer.

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Nivå 2017	Nivå 2018	Nivå 2019	Utfall 2017
Medarbetarenkät, hållbart medarbetarengagemang (HME), totalt	Alla		78	76	80	80	80	82

Nämndmål

Skolnämnden attraherar och behåller personal utifrån verksamhetens behov.

Bedömning   Kommentar

Delvis uppfyllt   Andelen som vill rekommendera Mölnåls stad som arbetsgivare är fortfarande relativt låg men går ändå upp. Medelvärde på frågan är 3,7 för året och 2016 var medelvärdet 3,5. Medelvärdet för att rekommendera sin arbetsplats 2017 var 4,1 (detta har inte mätts tidigare).

Andel förskolelärare/barnskötare med behörig examen har ännu inga värden för 2017. Värdena förvänta svara oförändrat kring 46 procent. Personaltätheten för 2017 publiceras under våren. 2016 Var det en klar nedgång inom förskolan jämfört med 2015. I skolan var personaltätheten oförändrad 2017 jämför med 2016 och 2015, 13,6. Antal medarbetare per rektor/enhetschef går stadigt uppåt och 2017 var den 23,8. Viktigt att notera är dock att dessa siffror inte påverkas av satsningen på biträdande rektorer.

Personalomsättningen bland chefer var 11 procent i skolan och 14 procent i förskolan. Det innebär att två skolenheter har fått nya rektorer och tre förskoleenheter har fått nya förskolechefer under året.

Titel	Kön	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Nivå 2017	Nivå 2018	Nivå 2019	Utfall 2017
SKN Medarbetarengagemang (HME) skf - Totalindex	Alla		80%	80%	81%			82%
SKN Medarbetarenkät, rekommenderar Mölnåls stad som arbetsgivare	Alla		52%		53%			
SKN Andel förskolelärare/barnskötare i förskolan med behörig examen	Alla		48%	46%	46%	46%		
SKN Antal medarbetare per rektor/enhetschef	Alla	21,1	20,8	21,9				23,8
SKN Personalomsättning förskola	Alla							14%
SKN Personalomsättning rektorer och enhetschefer	Alla							11%
SKN Personalomsättning skola	Alla	13,7	13,3	13,6				13,6
SKN Personaltäthet förskola	Alla		6,2	5,2		6,0		
SKN Personaltäthet skola	Alla		13,6	13,6		13,0		13,6

Uppföljning av intern kontroll

Skolnämnden redovisar här de åtgärder för intern kontroll som har påbörjats och som planeras för kommande år:

- **Betygsättning sker av behöriga lärare**
I en stickprovsundersökning höstterminen 2016, som omfattade 18 obehöriga lärare, visar det sig att fem av dessa satt betyg. Efter påpekanden om detta har detta rättats till under våren. Stickprovsundersökningen under vårterminen 2017 visar att ingen obehörig lärare satt betyg.
- **Utbetalning av grundbelopp**
Vid en granskning bedöms arbetet med utbetalningar till fristående verksamheter fungera väl. Kontroller av elever görs i systemet ProCapita. Om en elev byter skola till en kommunal enhet så ändras detta i systemet och gör att utbetalning inte sker till den fristående enheten. Det finns ett intresse hos den kommunala enheten att registrera den nye eleven i tid då elevpengen är den huvudsakliga intäkten. Om en elev byter mellan fristående enheter så meddelar den nya enheten detta direkt så att rätt fristående enhet erhåller elevpengen. I ProCapita finns även en rapport kring alla elever som går på fristående enheter som visar om någon förändring skett av folkbokföringskommun. Detta ska säkerställa att kommunen inte betalar för elever som andra kommuner har ansvar för.
- **Avtalstrohet – upphandlingsrutiner**
Genomgång har skett av ett antal kostnadskonton. Granskningen visar att på ett antal av dessa konton sker inköp helt i enlighet med den upphandling som gjorts och med tilldelad leverantör. På några andra konton sker huvuddelen av inköpen från rätt leverantör, men ett antal inköp har skett från annan. De inköpen är ofta på små belopp. I något av dessa fall har det visat sig att den upphandlade leverantören inte har just den produkt som efterfrågas. De inköp som sker genom Proceedo följer gällande avtal. Det är inköp vid sidan om inköpssystemet som riskerar att bli fel. Sammantaget bedöms de felaktiga inköpen vara enbart en mindre del av förvaltningens totala inköpsvolym.

För att åtgärda de brister som finns kring inköp utanför gällande avtal så krävs det mer information och utbildning för de som får lov att göra inköp. En begränsning i antalet personer som får lov att göra inköp minskar också antalet felaktiga inköp. Genom att i princip inte tillåta inköp utan att använda inköpssystemet så skulle antalet fel minska kraftigt.

- **Kommunens rutiner för sjukskrivning**
Inga brister har observerats.
- **Barn- och elevtillbud**
Förvaltningen hanterar anmälningar om skador och tillbud via verksamhetssystemet LISA. Efter en genomlysning av samtliga anmälda ärenden kan det konstateras att anmälningar görs men att åtgärderna sällan rapporteras. Efter intervjuer med

verksamheterna görs det åtgärder men de rapporteras inte i systemet. Efterlevnaden behöver bli bättre.

- Barn/elevs säkerhet vid byggnadsarbeten i verksamhetslokaler
Säkerhetssamordnare har gjort uppföljningar vid alla de byggnationer som ägde rum under året och inte funnit några allvarliga brister i säkerheten.
- Åtgärdsprogram
Vid granskning bedöms att arbetet med åtgärdsprogram på skolorna lever upp till skollagens krav. Mallar för pedagogisk utredning, åtgärdsprogram och för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram är framtagna och ligger på Intranätet. Alla skolor använder idag dessa mallar vilket avsevärt har förbättrat kvaliteten och likvärdigheten på de utarbetade åtgärdsprogrammen. Det är tydligt vem som ansvarar för respektive stödinsats samt när och hur åtgärdsprogram ska följas upp och utvärderas.

Lagändring avseende extra anpassning har lett till att det idag utarbetas färre åtgärdsprogram än tidigare eftersom det ofta räcker med extra anpassning för att tillgodose många elevers behov av stöd.